

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/29/2022
Identifikačné číslo spisu:	1708899980
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1708899980.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Y. S., narodeného N., F., toho času podnikajúci pod obchodným menom Y. S. - S., F., proti žalovanému E. J., narodenému dňa N., A., o zaplatenie sumy 22.990,20 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 5C/305/2008, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 31. marca 2021 sp. zn. 15Co/181/2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 31. marca 2021 sp. zn. 15Co/181/2018 v napadnutej časti výroku I., ktorou potvrdil rozsudok Okresného súdu Pezinok z 28. novembra 2016 č. k. 5C/305/2008-536 v spojení s opravným uznesením z 28. mája 2018 č. k. 5C/305/2008-628 vo výroku, ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 22.990,20 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z o sumy 22.990,20 eur od 09. 09. 2004 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výroku III. a výroku V. a rozsudok Okresného súdu Pezinok z 28. novembra 2016 č. k. 5C/305/2008-536 v spojení s opravným uznesením z 28. mája 2018 č. k. 5C/305/2008-628 vo výroku, ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 22.990,20 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 22.990,20 eur od 09. 09. 2004 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku, ktorým žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, z r u š u j e a v rozsahu zrušenia vec vracia Okresnému súde Pezinok na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

1. Okresný súd Pezinok (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom (prvým v poradí) z 28. novembra 2016 č. k. 5C/305/2008-536, v znení opravného uznesenia z 28. mája 2018 č. k. 5C/305/2008-628, rozhodol tak, že

- návrh na prerušenie konania zamietol (výrok I.)
- žalovaného zaviazal povinnosťou zaplatiť žalobcovi sumu 22.990,20 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % p. a. zo sumy 22.990,20 eur od 9. septembra 2004 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.)
- vo zvyšku žalobu zamietol (výrok III.)
- žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok IV.).

-
2. Po právnej stránke súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil ustanoveniami čl. 17, § 162 ods. 1, 3, § 255, § 262 ods. 1, § 470 ods. 1 CSP, § 517 ods. 1, 2, § 631, § 633 ods. 1, § 642 ods. 1, § 642 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (účinného do 31. decembra 2008, ďalej aj „OZ“), v znení neskorších predpisov.

3. Vecne dôvodil, že z vykonaného dokazovania mal jednoznačne za preukázané, že strany sporu medzi sebou uzavreli ústnu zmluvu o dielo, ide o zmluvný vzťah medzi stranami sporu, v ktorom platí trojročná premľacia doba. Skonštatoval, že sám žalovaný na pojednávaní dňa 4. apríla 2005 uviedol, že „došlo medzi ním a žalobcom k dohode o tom, že žalobca bude koordinovať práce na rodinnom dome a to tým štýlom, že žalobca odmietol vopred, aby oproti finančným úhradám vystavoval účtovné doklady, a preto všetky práce, ktoré boli uskutočnené, mu boli aj zaplatené a to tak, že žalobca vopred povedal cenu, ktorá bude pozostávať, čo sám do toho dá + nákup materiálu“. Žalobca vystavil faktúru s dátumom 29. novembra 2000 a so splatnosťou ihneď. Premľacia doba plynie odo dňa, ktorý nasleduje po dni splatnosti dlhu, keď dlh vznikol, t. j. 30. novembra 2000, všeobecná trojročná premľacia doba by uplynula dňom 30. novembra 2003 (pripadol na nedeľu), žaloba bola podaná dňa 1. decembra 2003. Súd prvej inštancie uviedol, že keďže treba prihliadať na hmotnoprávny charakter premľacích lehôt, na to, aby nenastal právny následok premľania, treba právo uplatniť na súde najneskôr v posledný deň konkrétnej premľacej doby, pričom treba prihliadať na pravidlo počítania času podľa § 122 OZ. Koniec premľacej doby tak pripadne na deň, ktorý sa číselne zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej doba začína plynúť. Hmotnoprávna povaha lehôt totiž stanovuje, že právny úkon je potrebné uplatniť, doručiť do konca posledného dňa lehoty. Mal za to, že nakoľko posledný deň lehoty pripadol na nedeľu, posledným dňom lehoty bol najbližší nasledujúci pracovný deň. Žalobca podal žalobu nasledujúci pracovný deň 1. decembra 2003, na základe čoho súd dospel k záveru, že nárok žalobcu nie je premľaný.

4. Súd prvej inštancie uviedol, že strany sporu uzavreli ústnu zmluvu o dielo, na základe ktorej žalobca mal dokončiť rozostavaný rodinný dom tak, aby bol obývatel'ný, čo vyplývalo aj z výpovede žalovaného na pojednávaní dňa 4. apríla 2005. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobca vykonával práce na rodinnom dome žalovaného sám, ale aj prostredníctvom subdodávateľov. Súd prvej inštancie poukázal na tvrdenia žalovaného v písomnom vyjadrení zo 16. februára 2002, podľa ktorých žalobcovi nedlhuje ani len 1 Sk, pričom na pojednávaní dňa 4. apríla 2005 uviedol, že všetky práce, ktoré boli uskutočnené žalobcom, mu boli zaplatené, a že žalobca nevykonával všetky práce tak, ako boli dohodnuté. Súd prvej inštancie konštatoval, že na pojednávaní žalovaný uviedol, že nevie, ktoré práce žalobca nevykonával, musel by sa pozrieť do zoznamu, ktorý má doma, a že to na budúcom pojednávaní upresní, čo však do vyhlásenia rozsudku neurobil. Dôvodil, že tvrdením žalovaného, že žalobcovi všetko uhradil, sa dôkazné bremeno prenáša na žalovaného, ktorý musí svoje tvrdenie o plnení zo zmluvného vzťahu preukázať, ak chce byť v konaní úspešný.

5. Ďalej dôvodil tým, že ak žalovaný tvrdil, že všetky práce nevykonával žalobca, mal preukázať, ako uviedol, že má zoznam súpisu prác doma, čo všetko vykonal žalobca, a ktoré práce boli vykonané inou osobou ako žalobcom. Z písomného podania svedkov, a to R. R., G. R. (J.), T. J. (E.), nevyplývalo, že žalovaný nemá dlh voči žalobcovi. Konštatoval preto, že sám žalovaný na pojednávaní uviedol, že všetko platil v hotovosti a ak nemal peniaze doma, išiel ich vybrať z účtu. To znamená, že ak za práce platil žalobcovi, mal si vyžiadať príjmový doklad, predložiť súdu výpis z účtu a preukázať hodnovernými dôkazmi, že pohľadávka žalobcu nie je dôvodná. Žalovaný neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, preto súd prvej inštancie zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 22.990,21 eur, vychádzajúc zo skutkového stavu na základe vykonaných dôkazov, ktoré predložil žalobca - súpisu vykonaných prác a dodávok, ktoré boli v hodnote 22.990,21 eur (692.630 Sk).

6. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

II.

7. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 31. marca 2021 č. k. 15Co/181/2018-641, 15Co/188/2018, 15NcC/17/2018

- výrokom I. rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým zamietol návrh na prerušenie konania a vo výroku, ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 22.990,20 eur spolu s úrokom z

omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 22.990,20 eur od 09. 09. 2004 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil;

- výrokom II. odmietol odvolanie žalovaného proti rozsudku vo výroku, ktorým súd vo zvyšku žalobu zamietol;

- výrokom III. rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, zmenil tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %;

- výrokom IV. odmietol odvolanie žalovaného proti uzneseniu okresného súdu z 26. augusta 2016 č. k. 5C/305/2008-512;

- výrokom V. žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

8. Odvolací súd uviedol, že v predmetnej právnej veci niet sporu o tom, že medzi zmluvnými stranami nedošlo k uzavretiu písomnej zmluvy o dielo; v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že medzi stranami sporu bola uzavretá ústna zmluva o dielo. Podľa názoru odvolacieho súdu niet sporu o tom, že práce boli žalobcom vykonané, a to včas, pričom ich kvalita a ani rozsah neboli žalovaným relevantným spôsobom a účinne namietané. Rovnako nie je sporné, že žalobca vykonával práce na rodinnom dome žalovaného sám, ale aj prostredníctvom subdodávateľov, ktorí rovnako potvrdili, že práce vykonané boli. Sám žalovaný nepredložil dôkaz o svojich tvrdeniach, iba namietal, že si práce neobjednal, že existoval stavebný denník, v ktorom práce preberal a podpisoval, avšak žalobca tento stavebný denník ani ku dňu skončenia dokazovania a vynesenia rozsudku ako dôkaz nepredložil. Odvolací súd zdôraznil, že bolo dôkaznou povinnosťou žalovaného v konaní pred súdom prvej inštancie preukázať, ktoré práce žalobca nevykonával tak, ako bolo dohodnuté, pričom nepredložil zoznam vykonaných prác, ktorý, ako sám uviedol, má doma, neumožnil obhliadku svojej nehnuteľnosti za účelom realizácie nariadeného znaleckého dokazovania, ktorým by sa preukázal druh, rozsah a hodnota prác vykonaných žalobcom, nepreukázal svoje tvrdenia, že za práce vykonané žalobcom zaplatil dohodnutú sumu.

9. K námietke žalovaného ohľadom premlčania odvolací súd poukázal, že žalobca sa v predmetnom konaní domáha plnenia zo zmluvy o dielo, uzatvorenej ústne medzi ním ako dodávateľom a žalovaným ako fyzickou osobou (spotrebiteľom) a v takom prípade sa premlčacia doba riadi ustanoveniami OZ a je trojročná. V prejednávanej veci tak nejde o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ako to tvrdí odvolateľ. Keďže otázku premlčania je potrebné posudzovať podľa OZ, bol postup súdu prvej inštancie, ako aj jeho skutkové a právne závery v danej otázke, správny. Správne súd prvej inštancie konštatoval, že trojročná premlčacia doba začala plynúť odo dňa, kedy sa právo mohlo vykonať prvý raz, čiže najneskôr odo dňa nasledujúceho po dni, kedy bol žalovaný povinný plniť. Žalovaný bol povinný plniť žalovanú sumu na základe faktúry vystavenej žalobcom dňa 29. novembra 2000, ktorá faktúra bola splatná ihneď; správne konštatoval súd prvej inštancie, že premlčacia doba začala plynúť nasledujúci deň po splatnosti dlhu, t. j. 30. novembra 2000. Na plynutie uvedenej doby je potrebné aplikovať § 122 ods. 2, 3 OZ. Keďže v prejednávanej veci posledný deň lehoty pripadol na nedeľu (30. novembra 2003), v zmysle § 122 ods. 3 OZ posledným dňom lehoty bol najbližší pracovný deň, t. j. pondelok (1. decembra 2003). Žaloba bola podaná na súde dňa 1. decembra 2003, teda v trojročnej premlčacej dobe, a tak odvolací súd považoval žalovaný vznesenú námietku premlčania za nedôvodnú.

10. Žalovaný vo svojom odvolaní vytýkal súdu prvej inštancie, že o obsahu výpovedí svedkov E. P. a S. P. sa dozvedel až z odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku. Namietal, že postupom okresného súdu došlo k odňatiu možnosti žalovaného riadne konať pred súdom, čím malo dôjsť k porušeniu § 123 OSP, v zmysle ktorého majú účastníci právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali. Zo zápisnice z pojednávania konaného v prejednávanej veci pred súdom prvej inštancie dňa 8. októbra 2009 (č. l. 166 a nasl. spisu), ktorého sa zúčastnil žalovaný osobne, odvolací súd zistil, že súd po otvorení pojednávania oboznámil strany sporu s obsahom spisu. Žalovaný sa tak s obsahom výpovedí svedkov oboznámil v priebehu konania. Odvolací súd v tejto súvislosti považoval za potrebné poukázať na to, že žalovaný neprevzatím zásielky Okresného súdu Žilina s upovedomením o termíne vypočutia svedkov v odbernej lehote, sa sám pripravil o možnosť účasti na vypočutí svedkov, prípadne využitia iného procesného postupu, ak by sa z vážnych dôvodov nemohol vypočutia svedkov zúčastniť. Poukázal tiež na zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“; v slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení.

11. Žalovaný podal odvolanie aj proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým tento zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania. Súd prvej inštancie toto svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalovaný navrhol predmetné konanie prerušiť do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 4C/349/2012, v ktorom sa voči znalkyni Ing. Grexovej domáha ospravedlnenia za to, že obsahom listov z 29. decembra 2011 a 24. januára 2012 opakovane Okresnému súdu Pezinok v konaní sp. zn. 5C/305/208 uviedla nepravdivé a skresľujúce informácie, týkajúce sa jeho osoby o tom, že neumožnil vykonať obhliadku jeho nehnuteľnosti. V návrhu na prerušenie konania žalovaný uviedol, že výsledok konania sp. zn. 4C/349/2012 môže mať zásadný význam a vplyv na rozhodnutie vo veci sp. zn. 5C/305/2008, ktorý dôvod nepovažoval súd prvej inštancie za dostatočný na prerušenie konania, s prihliadnutím na ustanovenie § 162 ods. 1 CSP a zásadu hospodárnosti konania. Odvolací súd sa s uvedeným záverom súdu prvej inštancie v celom rozsahu stotožnil, pričom poukázal na to, že žalovaný neuviedol, resp. nekonkretizoval, v čom má mať výsledok konania vedeného pod sp. zn. 4C/349/2012 zásadný význam a vplyv na rozhodnutie v predmetnej veci. Zároveň odvolací súd uviedol, že v odvolaní odvolateľ neuviedol, v čom vidí nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

12. Odvolací súd z predloženého spisu zistil, že žalovaný podal odvolanie aj proti uzneseniu súdu prvej inštancie č. k. 5C/305/2008-512 z 26. augusta 2016. Odvolací súd uvedené odvolanie žalovaného odmietol postupom podľa § 386 písm. c) CSP, podľa ktorého odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné.

13. Žalovaný napadol odvolaním aj výrok rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania. Odvolací súd tento zmenil tak, že úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %, keďže súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania nepostupoval dôsledne podľa právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 262 ods. 1 CSP. Podľa uvedeného ustanovenia súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodne najprv o nároku na náhradu trov konania a až po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, rozhodne o výške náhrady trov konania (§ 262 ods. 2 CSP). Výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým tento priznal žalobcovi proti žalovanému náhradu trov konania v celom rozsahu tak nebol v súlade s uvedenou právnou úpravou.

14. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

III.

15. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) z dôvodu uvedeného v § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

16. Dovolateľ k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP uviedol, že krajský súd vedomým konaním na úkor požiadavky na spravodlivé súdne konanie, konaním odporujúcim požiadavke na rovnosť zbraní, konaním odporujúcim požiadavke na kontradiktórne súdne konanie dovolateľovi odňal možnosť riadne konať pred odvolacím súdom (in concreto 31. marca 2021 - pozri vadu konania krajského súdu na č. l. 637 spisu, č. l. 639 spisu, č. l. 640 spisu) keď odignoroval skutočnosť, že v zmysle ustanovenia § 1 ods. 1 písm. p) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 24/2021 Z. z. z 22. januára 2021 o vykonávaní pojednávaní, hlavných pojednávaní a verejných zasadnutí v čase mimoriadnej situácie a núdzového stavu - v čase mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu sa vykonávajú pojednávania, hlavné pojednávania a verejné zasadnutia v týchto veciach konanie v civilnom sporovom konaní a v civilnom mimosporovom konaní, ak strany sporu alebo účastníci konania súhlasili s pojednávaním v ich neprítomnosti, písomne oznámili na výzvu odvolacieho súdu Krajskému súdu v Bratislave k sp. zn. 15Co/181/2018 najneskôr do stanovenej lehoty krajským súdom (aj e-mailom), či súhlasia s pojednávaním v ich neprítomnosti. Krajský súd sa dôsledne nevysporiadal s tým, že ak nebude do stanovenej primeranej lehoty disponovať súhlasom všetkých strán sporu, resp. súhlasom ich advokátov s pojednávaním v ich neprítomnosti (výzvu nezaslal advokátke JUDr. E. Korčekovej a ani žalovanému), bol povinný verejné vyhlásenie rozsudku, vytýčené na deň 31. marca 2021 (č. l. 637 spisu) odročiť na iný termín, o tejto skutočnosti upovedomiť strany sporu podľa § 219 ods. 1, § 3 CSP, teda aj dovolateľa na e-mail, ktorý bol súdu známy, k čomu však nedošlo. Poukázal pritom na rozhodnutie najvyššieho súdu z 11. decembra 2018 sp. zn. 5Cdo/14/2018.

17. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba podľa dovolateľa rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v súvislosti s mimoriadnou situáciou - pandémiou na COVID-19, počas ktorého sa na dotknutého dovolateľa vzťahoval zákaz

pohybu (pohybu z okresu do iného okresu - dovolateľ žije v okrese H. - teda 31. marca 2021 sa nemohol osobne zúčastniť verejného vyhlásenia rozsudku krajským súdom (o čom mal krajský súd/JUDr. M. Hajdínová vedomosť minimálne z obsahu spisu sp. zn. 5C/305/2008 vedeného na Okresnom súde Pezinok).

18. Dovolateľ ďalej namietal, že dožiadaným Okresným súdom Žilina bol na výsluch svedkov predvolaný na termín 3. marca 2009 vadne, keďže termín výsluchu uplynul podstatne skôr (6 dní) ako mu uplynula 18-dňová lehota na prevzatie si zásielky na pošte A., s čím sa ani odvolací súd v napadnutom rozsudku dôsledne nevysporiadal. Podľa § 115 ods. 2 OSP teda nebolo možným a ústavne konformným, aby Okresný súd Žilina bez riadneho a ústavne konformného predvolania žalovaného na pojednávanie dňa 3. marca 2009 vykonal porušením práva rovnosti a práva na kontradiktórne konanie výsluch svedkov bez prítomnosti žalovaného, hoc z obsahu spisu mal preukázané, že žalovaný nemá vykázané doručenie oznámenia - upovedomenia o termíne vypočutia svedkov S. P., E. P. (č. l. 141 spisu), s čím sa dôsledne ex offio nevysporiadal odvolací Krajský súd v Bratislave vedený zlým úmyslom nezákonne konať a rozhodnúť vedomým porušením a obchádzaním ustanovenia § 380 ods. 2 CSP. O to viac, že dovolateľ sťažnosťou z 12. marca 2009 (príloha č. 3) namietal vadu doručenia predvolania na výsluch svedkov dňa 3. marca 2009 na dožiadanom Okresnom súde Žilina (č. l. 134 spisu).

19. Dôkaz získaný Okresným súdom Žilina dňa 3. marca 2009 do konania vedeného na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 5C/305/2008 je teda ničotný, nulitný, nepoužiteľný do konania vedeného na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 5C/305/2008, o to viac, že dovolateľ podaním doručeným okresnému súdu dňa 25. marca 2009 (č. l. 145 spisu) oznámil Okresnému súdu Pezinok, že spis sp. zn. 5C/305/2008 je neúplný - rozkradnutý, nenachádza sa v ňom listinný dôkaz (č. l. 8), ktorým by mala byť faktúra a súpis vykonaných prác - viď úradný záznam z 3. apríla 2009 (č. l. 148 spisu), ergo nebolo možným, aby Okresný súd Žilina bez existencie faktúry a súpisu vykonaných prác v neprítomnosti dovolateľa vinou procesnoprávneho pochybenia Okresného súdu Žilina vykonal dňa 3. marca 2009 bez prítomnosti dovolateľa výsluch svedkov; pochybenie Okresného súdu Žilina podporne dokumentuje aj č. l. 144 spisu z 3. marca 2009 citujúc „počkaj na doručenkú od žalovaného a potom zašli spis na OS Pezinok“.

20. Dovolateľ namietal, že vo svetle okolností prípadu a bez existencie stavebného denníka (viď výsluch svedkov dňa 3. marca 2009 na OS Žilina - č. l. 142-143 spisu), ktorý žalobca ako kľúčový dôkaz nepredložil Okresnému súdu Pezinok ani do jeho rozhodnutia rozsudkom dňa 28. novembra 2016 č. k. 5C/305/2008-536 nebolo možným ustáliť vec bez akýchkoľvek pochybností, Okresný súd Pezinok nezistil riadne skutkový stav veci, žalobcovi priznal nárok, ktorý už v čase podania žaloby na Okresnom súde Pezinok dňa 1. decembra 2003 bol premlčaný, s čím sa Okresný súd Pezinok a následne ani Krajský súd v Bratislave dôsledne nevysporiadali, keďže objednávateľ (žalovaný dovolateľ) nie je povinný zaplatiť zhotoviteľovi inú, než v zmluve dohodnutú cenu diela (prípadne cenu určenú spôsobom stanoveným v zmluve o dielo) odvolávka žalobcu a nižších súdov na ústne uzavretú zmluvu o dielo trpí vadou. Podľa rozhodovacej praxe vyšších súdov, ak zhotoviteľ vykoná práce nad dojednaný rozsah diela a nie sú dohodnuté a dané podmienky pre vznik objednávateľa zaplatiť zhotoviteľovi cenu primerane zvýšenú, nemôže zhotoviteľ hodnotu takých „viac prác/nadprác“ požadovať z dôvodu bezdôvodného obohatenia, pretože v takomto prípade sa nenaplní žiadna zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia upravených v OZ. V takomto prípade totiž nejde o plnenie bez právneho dôvodu, ale o plnenie na základe zmluvy o dielo, u ktorého neboli splnené podmienky pre úhradu týchto „viac prác“ (obdobne pozri aj rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 27. 06. 2007 sp. zn. 32Odo/1403/2005, 32Cdo/1452/2011 zo 07. 08. 2012) s čím sa Okresný súd Pezinok a ani odvolací súd v napádanom rozsudku dôsledne nevysporiadali.

21. Ergo žalobca bez akýchkoľvek pochybností nepreukázal súdu, že by v danom prípade sa jednalo o zmluvne dohodnutú cenu diela (prípadne cenu určenú spôsobom stanoveným v zmluve o dielo) - ergo nie sú dané podmienky pre vznik povinnosti žalovaného zaplatiť zhotoviteľovi žalovanú sumu, o to viac, že uplatnený nárok žalobcu bol vzhľadom na okolnosti prípadu dňa 1. decembra 2003 premlčaný (§ 106 OZ). Dovolateľ v konaní pred okresným súdom, ako aj pred krajským súdom, opakovane vzniesol námietku premlčania. Ak dlžník účinne vznesie námietku premlčania, súd nemôže premlčané právo veriteľovi priznať (§ 100 ods. 1 OZ).

22. Nižšie súdy spoľahlivo a bez akýchkoľvek pochybností neustálili, či požadovaná suma žalobcom v celkovej sume 22.990,20 eur s prísl. (ako schodkový sumár - pozri ukradnutú faktúru na č. l. 8 spisu,

následne na č. 1. 107-110 spisu bez uvedenia dňa v roku 2000 „in concreto“ kedy mali byť fiktívne práce/nadpráce žalobcom vykonané, teda nie je osvedčené, kedy/ktorého dňa mal žalovaný žalobcovi plniť za predmetné nadpráce, ktoré si u neho neobjednal/nedohodol - k ústnej zmluve nedošlo) je cenou v čase a mieste obvyklou, keďže žalovaný si tieto nadpráce u žalobcu neobjednal a ani písomne neschválil, svojím podpisom v stavebnom denníku neodsúhlasil, pričom iba konkludentný súhlas s týmito prácami a ich faktické prijatie neznamena súčasne možnosť zhotoviteľovi (nedobromyseľnému žalobcovi) tieto práce fakturovať, toľž ak ide o vymyslenú, nijakým dôkazom hodnoverne preukázanú faktúru, ktorá dovolateľovi ani ku dňu podania tohto dovolania nebola žalobcom doručená.

23. Dovolateľ má za to, že dovolanie je procesne prípustné aj podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, keďže svojvoľný a arbitrárne odôvodnený rozsudok odvolacieho súdu v napadnutom výroku spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP) a to aj na podklade úkonu Okresného súdu Žilina dňa 3. marca 2009, ktorý nebol možný.

24. Dovolateľ v zmysle dovolania žiadal, aby najvyšší súd zrušil dovolateľom napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj zrušil rozsudok okresného súdu a vec vrátil krajskému súdu, resp. priamo okresnému súdu na ďalšie konanie a spravodlivé rozhodnutie, a dovolateľovi priznal trovy odvolacieho a dovolacieho konania.

25. Žalobca sa k dovolaniu žalovaného nevyjadril.

IV.

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) a dovolateľom je fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. a) CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 124 ods. 1 CSP v spojení s § 438 CSP každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

27. Dovolateľ neuviedol, v akom rozsahu, t. j. vo vzťahu ku ktorým výrokom rozsudku odvolacieho súdu podáva dovolanie, t. j. nevymedzil rozsah svojho dovolania v súlade s § 428 CSP. Aplikujúc ustanovenie § 124 ods. 1 CSP v spojení s § 438 CSP a § 439 písm. a) CSP mal dovolací súd za to, že dovolateľ napáda časť výroku I. a závislých výrokov III. a V. rozsudku odvolacieho súdu.

28. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012).

29. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

30. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým,

že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

31. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces (§ 420 písm. f) CSP) je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov.

32. Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré (porušenie) s a vymyká nielen z o zákonného, ale aj ústavnoprávneho rámca, teda ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

33. Dovolateľ dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP odôvodnil predovšetkým nesprávnym postupom odvolacieho súdu, za ktorý považoval to, že v čase mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu vyhlásil rozsudok bez toho, aby strany sporu vyzval, či s vyhlásením rozsudku bez ich prítomnosti súhlasia - keď takú výzvu nezaslal ani žalovanému ani jeho advokátke na e-mail, ktoré mu boli známe. V tejto súvislosti namietal porušenie jeho práva na spravodlivý proces a j z dôvodu, že v čase vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu (dňa 31. marca 2021) sa na dovolateľa vzťahoval zákaz pohybu z okresu do okresu, keď sídlo súdu je v bratislavskom okrese a žalovaný žije v okrese H.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v čase mimoriadnej situácie 1) alebo núdzového stavu 2) súdy vykonávajú pojednávania, hlavné pojednávania a verejné zasadnutia len v nevyhnutnom rozsahu ustanovenom všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. V zmysle bodu C., C. 1., 26. uznesenia vlády č. 142/2021 Z. z. vláda obmedzuje s účinnosťou od 20. marca 2021, ak nie je ďalej uvedené inak, podľa čl. 5 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov na území Slovenskej republiky slobodu pohybu a pobytu zákazom vychádzania od 20. marca 2021 v čase od 05.00 hod. do 01.00 hod. nasledujúceho dňa, do odvolania, najneskôr však do konca núdzového stavu opakovane predĺženého týmto uznesením, teda uplynutím 28. apríla 2021, pričom toto obmedzenie sa nevzťahuje na: v čase od 05.00 hod. do 20.00 hod. cestu na pojednávanie (§ 173 a nasl. CSP), hlavné pojednávanie (§ 246 až § 290 Trestného poriadku) alebo verejné zasadnutie (§ 291 až § 300 Trestného poriadku) podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a cestu späť.

V zmysle § 1 ods. 1 písm. p) vyhl. č. 24/2021 Z. z. o vykonávaní pojednávaní, hlavných pojednávaní a verejných zasadnutí v čase mimoriadnej situácie a núdzového stavu v znení vyhl. č. 108/2021 Z. z. účinnom do 27. 04. 2021, v čase mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu sa vykonávajú pojednávania v civilnom sporovom konaní, ak strany sporu alebo účastníci konania súhlasili s pojednávaním v ich neprítomnosti.

34. Z citovaného bodu C., C. 1., 26. uznesenia vlády č. 142/2021 Z. z. v spojení s § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z. dovolateľom namietaný zákaz pohybu v čase mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu sa nevzťahoval na cestu na pojednávanie v civilnom sporovom konaní; také pojednávanie však v zmysle § 1 ods. 1 písm. p) vyhl. č. 24/2021 Z. z. bolo možné vykonať v neprítomnosti strán len vtedy, ak s tým strany sporu súhlasili. Zo súdneho spisu je však zrejmé, že odvolací súd pojednávanie na prejednanie odvolania nenariadil, iba oznámil termín jeho vyhlásenia na úradnej tabuli súdu a webovej stránke krajského súdu. Nenariadenie pojednávania odvolacím súdom dovolateľ nenamietal, preto v tejto časti dovolací súd nepovažoval dovolanie za dôvodné.

35. Dovolacia námietka žalovaného smeruje voči vyhláseniu rozsudku v neprítomnosti žalovaného, resp. jeho právnej zástupkyne bez ich upovedomenia o termíne vyhlásenia rozsudku.

V zmysle § 177 ods. 2 CSP pojednávanie netreba nariad'ovať, ak a) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia vecí, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2.000 eur, b) strany s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo c) to ustanovuje tento zákon, napr. § 297, § 304 CSP).

Podľa § 385 ods. 1 CSP na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 219 ods. 1 veta prvá CSP rozsudok súd vyhlasuje vždy verejne a v mene Slovenskej republiky.

Podľa § 219 ods. 3 CSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

36. Verejný vyhlásenie rozsudku súvisí s povinnosťou všeobecného súdu upovedomiť o tom strany v danom prípade dodržaním postupu podľa § 219 ods. 3 veta prvá CSP. Strana má právo byť prítomná na vyhlásení rozsudku súdu a len ona sama môže rozhodnúť, či sa tohto zasadnutia zúčastní alebo nezúčastní. Pri verejnom vyhlásení rozsudku má strana možnosť kontroly súdu. Predovšetkým z hľadiska, či bol rozsudok v jeho veci vôbec vyhlásený, či súd vyhlásil rozsudok na oznámenom mieste a v oznámenom čase, v akom zložení súd vyhlásil rozsudok a s akým odôvodnením.

37. Povinnosť súdu upovedomiť stranu o mieste a čase vyhlásenia rozsudku (nad rámec povinnosti podľa prvej vety § 219 ods. 3 CSP) aj elektronickými prostriedkami je v zmysle druhej vety § 219 ods. 3 CSP viazaná na žiadosť. To znamená, že strana sporu, resp. jej právny zástupca, musí o taký postup súdu výslovne požiadať. Uvedenie e-mailovej adresy, resp. elektronickej schránky advokáta na podaniach adresovaných súdu bez osobitnej, výslovnej žiadosti o upovedomenie o vyhlásení rozhodnutia elektronickými prostriedkami nezakladá povinnosť súdu postupovať podľa § 219 ods. 3 veta druhá CSP.

38. Z obsahu súdneho spisu nevyplýva, že by žalovaný alebo jeho právna zástupkyňa požiadali o upovedomenie o vyhlásení rozsudku elektronickými prostriedkami ako to vyžaduje ustanovenie § 219 ods. 3 veta druhá CSP; žalovaný uviedol iba „adresu na elektronické doručovanie písomností“.

39. Vzhľadom na uvedené dovolací súd nepovažoval za dôvodnú dovoláciu námietku žalovaného, že vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti a bez upovedomenia o čase a mieste vyhlásenia rozsudku upovedomením na jeho e-mailovú adresu, resp. do elektronickej schránky právnej zástupkyne došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

40. Dovolateľ tiež namietal, že postupom okresného súdu došlo k odňatiu možnosti žalovaného riadne konať pred súdom, keď o obsahu výpovedí svedkov E. P. a S. P. sa dozvedel až z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, čím malo dôjsť k porušeniu § 123 v tom čase platného Občianskeho súdneho poriadku. V tejto súvislosti namietal záver odvolacieho súdu, že žalovaný neprevzatím zásielky Okresného súdu Žilina s upovedomením o termíne vypočutia svedkov v odbernej lehote, sa sám pripravil o možnosť účasti na vypočutí svedkov, a že s obsahom výpovedí svedkov sa žalovaný oboznámil v priebehu konania, keďže sa osobne zúčastnil pojednávania okresného súdu dňa 8. októbra 2009 (č. l. 166 a nasl. spisu), na ktorom boli strany sporu oboznámené.

Podľa § 122 ods. 1 OSP súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

Podľa § 122 ods. 2 OSP ak je to účelné, možno o vykonanie dôkazu dožiadať iný súd alebo vykonať dôkaz mimo pojednávania. Účastníci konania majú právo byť prítomní na takto vykonávanom dokazovaní. Súd oboznámi účastníkov s výsledkami dokazovania na pojednávaní okrem konania podľa § 115a a § 153a ods. 4.

Podľa § 122 ods. 3 OSP súd môže rozhodnúť, aby sa vykonané dôkazy doplnili alebo pred ním opakovali.

Podľa § 123 OSP účastníci majú právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali.

Podľa § 126 ods. 3 OSP predseda senátu alebo samosudca vyzve svedka, aby súvisle opísal všetko, čo vie o predmete výsluchu. Potom mu kladie otázky potrebné na doplnenie a vyjasnenie jeho výpovede. Otázky môžu dávať i členovia senátu a so súhlasom predsedu senátu alebo samosudcu i účastníci a znalci.

Podľa § 202 ods. 1 CSP súd vyzve svedka, aby súvisle opísal všetko, čo vie o predmete výsluchu. Následne môžu svedkovi klaásť otázky strany, súd a so súhlasom súdu aj iné subjekty prítomné na

pojednávani.

Podľa § 47 ods. 2 OSP v poslednom znení, účinnom do 30. 06. 2016, ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku počas jej uloženia nevyzdvihne, považuje sa deň, keď bola zásielka vrátená súdu, za deň doručenia, i keď sa adresát o tom nedozvedel.

41. Pre vznik fikcie doručenia zakotvanej v citovanom ustanovení § 47 ods. 2 OSP („... považuje sa deň kedy bola zásielka vrátená súdu za deň doručenia ...“) je predpísané súčasné splnenie nasledovných podmienok: a) možnosť náhradného doručenia nie je zákonom vylúčená, b) adresát písomnosti nebol pri doručovaní zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržoval, c) doručovateľ nezastihnutého adresáta vhodným spôsobom upovedomil, kedy príde písomnosť doručiť znova (s uvedením dňa a hodiny), d) druhý pokus o doručenie zostal taktiež bezvýsledný, e) adresát písomnosti bol vhodným spôsobom upovedomený o uložení písomnosti na pošte alebo orgáne obce, f) adresát si zásielku počas jej uloženia nevyzdvihol.

42. Miesto, deň a spôsob doručenia zásielky sa preukazuje doručenkou, ktorú pošta vracia späť odosielajúcemu súdu. Príslušnou poštou vystavená doručenka, zachytávajúca postup pri doručení, vrátane údajov vyžadovaných ustanovením § 47 ods. 2 OSP, osvedčuje pravdivosť toho, čo je v nej uvedené, ak nie je preukázaný opak. Doručenka vrátená súdu osvedčuje súdu vykonanie doručenia a čas doručenia.

43. Citovaným zákonným ustanovením sa teda zabezpečuje procesné právo účastníka zúčastniť sa na dokazovaní vykonávanom dožiadaným súdom alebo konajúcim súdom mimo pojednávania, a tým zároveň základné právo účastníka na prerokovanie veci v jeho prítomnosti zaručené Čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. V praxi sa uvedené právo účastníka premieta do povinnosti dožiadaného súdu oboznámiť účastníkov alebo ich zástupcov o čase a mieste vykonania dôkazu dožiadaným súdom, resp. do povinnosti konajúceho súdu oboznámiť účastníkov o vykonaní dôkazu mimo pojednávania. Iba týmto spôsobom možno totiž zabezpečiť, aby účastníci mali reálnu možnosť vykonania dôkazu sa zúčastniť. Ak si dožiadaný súd alebo konajúci súd túto povinnosť nesplní, má to za následok odňatie možnosti konať pred súdom tomu účastníkovi, ktorý nemal o vykonaní dôkazu dožiadaným súdom vedomosť.

44. Zo súdneho spisu vyplýva, že Okresný súd Žilina ako súd dožiadaný na vykonanie výsluchu svedkov S. P. a E. P. vykonal žiadané výsluchy na pojednávaní dňa 03. 03. 2009, pričom o termíne tohto úkonu upovedomil právneho zástupcu žalobcu ako aj žalovaného (v tom čase bez právneho zástupcu). Uvedené upovedomenie bolo podľa doručky (č. l. 141) žalobcovi doručované poštovým doručovateľom prvýkrát neúspešne dňa 16. 02. 2009 a druhýkrát, opäť neúspešne, dňa 17. 02. 2009, ktorým dňom došlo aj k uloženiu zásielky. Žalovaný si túto poštovú zásielku prevzal osobne dňa 11. 03. 2009; následne bola doručenka vrátená dožiadanému okresnému súdu.

45. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozsudku sp. zn. 4Cdo/38/2004 (1/2006 ZSP) judikoval, že „Súd tým, že nerešpektoval právo účastníka konania byť prítomný pri vykonávaní dôkazu dožiadaným súdom, odňal mu možnosť konať pred súdom.“ V uvedenom rozhodnutí zároveň konštatoval, že „...súd... Nesprávne stotožnil oznámenie výsledkov dokazovania vykonaného dožiadaným súdom výsluchom svedkyne s vykonaním listinného dôkazu (zrejme zápisnice o výsluchu). Možnosťou vyjadriť sa k týmto oznámeným výsledkom a možnosťou navrhnúť opakované vykonanie dôkazu nemožno zhojiť nerešpektovanie práva byť prítomný pri jeho vykonávaní pred dožiadaným súdom. Charakter dôkazu vykonávaného výsluchom svedka, v prípade nemožnosti účastníka byť prítomný pri jeho vykonávaní, totiž neumožňuje vyjadriť sa k nemu v celom rozsahu do úvahy prichádzajúcich hľadísk, napríklad z hľadiska správania sa svedka pri výpovedi, prejavujúceho sa v jeho gestikulácii, mimike, pohotovom či váhavom odpovedaní na kladené otázky a pod.“

46. Citované závery najvyššieho súdu je vzhľadom na čas, kedy bolo doručovanie upovedomenia dožiadaným súdom vykonané, potrebné aplikovať aj v teraz prejednávacom prípade.

47. Dožiadaný súd vykonal výsluch svedkov v neprítomnosti žalovaného, hoci v Zápisnici o výsluchu uviedol, že žalovaný nemá doručenie vykázané. Prevzatie zásielky v období pred jej vrátením súdu, ale až po uplynutí termínu výsluchu svedkov (o ktorom bol účastník konania zásielkou upovedomovaný)

nemožno na ťarchu adresáta považovať za konanie, ktorým sa adresát sám pripravil o možnosť účasti na vypočutí svedkov, a to vzhľadom na úpravu doručovania v ustanovení § 47 ods. 2 OSP, ktorá možnosť takého prevzatia nevylučuje.

48. Včasné doručenie upovedomenia o mieste a čase výsluchu svedkov a právo strany sporu byť na takom úkone súdu prítomný nemožno nahradiť neskorším oboznámením vykonaného dokazovania. Dovolací súd poznamenáva, že ani zo Zápisnice súdu prvej inštancie o pojednávaní dňa 8. októbra 2009 (č. l. 166 a nasl. spisu), podľa ktorej „súd oboznámil strany sporu s obsahom spisu“ nie je zrejmé, čo presne bolo predmetom oboznámenia. Navyiac, také oboznámenie nemôže nahradiť právo účastníka (teraz strany sporu) zakotvené v § 122 ods. 2 OSP a § 126 ods. 3 OSP.

49. Keďže žalovaný prevzal predmetnú zásielku až 11. 03. 2009 (t. j. pred jej vrátením upovedomujúcemu súdu), žalovaný dôvodne namietal, že o termíne tohto výsluchu nemal vedomosť a nemal možnosť byť prítomný pri vykonávaní dokazovania a uplatniť svoje procesné práva v rámci vykonania dokazovania výsluchom svedkov.

50. Uvedeným nesprávnym procesným postupom bolo žalovanému znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie žalovaného je preto v zmysle § 420 písm. f) CSP prípustné a zároveň aj dôvodné, ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť.

51. Z uvedených dôvodov dovolací súd podľa § 449 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 450 CSP rozsudok odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti a od nej závislých výrokov o trovách konania (§ 439 písm. a) CSP), ako aj súdu prvej inštancie zrušil. Vzhľadom na zistenú vadu znátočnosti sa dovolací súd ďalšími dovolacími dôvodmi nezaoberal.

52. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd rozhodne aj o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

53. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.